

Beszédpercepció diagnosztika

Beszédpercepció diagnosztika: beszédészlelési és beszédmegértés folyamatának vizsgálata (3 éves kortól 6 éves korig)

A GMP-GOH diagnosztika fő jellemzői

A gyermekek beszédészlelési és beszédmegértési folyamatai a GMP-diagnosztikával vizsgálhatók. Ezt a tesztrendszer Gósy Mária fonetikus, nyelvész, pszicholingvista (tudományos tanácsadó, illetve tanszékvezető egyetemi professzor) fejlesztette ki 1984 és 1988 között. Az eljárás sztenderdizált, így a magyar anyanyelvű gyermekek beszédfeldolgozási folyamata megítélhető, minősíthető, és az eredmények alapján a terápia megtervezhető. 3 és 13 éves kor közötti gyermekek vizsgálatára alkalmas (bizonyos esetekben fiatalabbak és idősebbek részleges tesztelése is elvégezhető a diagnosztikával). A kapott adatok alapján a beszédfeldolgozás tesztelt működései jól jellemezhetők, ezáltal a tipikus fejlődési szint megbízhatóan elkülöníthető az elmaradottól, a zavart folyamattól. Ezt a diagnosztika életkorspecifikus értékei teszik lehetővé.

Kiknek ajánlott?

A GMP diagnosztika gyerekek beszédfeldolgozását, vagyis a beszédészlelési és beszédmegértési folyamatokat vizsgálja. Ezeknek a folyamatoknak az életkori szintű működése szükséges az ép, tiszta beszédhez, az olvasás és írás elsajátításához, a tanuláshoz, ezért a vizsgálat a 4 - 7 éves korú gyermekeknek különösen ajánlott. Sokszor rejtve marad a beszédészlelési és a beszédmegértési folyamat esetleges zavarai, gyakran csak iskolai kudarcok hívják fel rá a figyelmet a problémára. Különböző jelzések utalhatnak a részfolyamatok zavarára, például a tartós beszédhiba, az ép hallás melletti "figyelmetlenség", a túlzott játékoság, a mesehallgatás kerülése, magatartási, viselkedési gondok, a gyermekhez intézett közlések gyakori félreértése, verstanulási nehézség. Az iskolai problémák elkerülése végett javasolt a vizsgálat elvégzése óvodás korú gyermekeknél középső vagy nagycsoportban.

A diagnosztika tesztjei

A diagnosztika 20 tesztet tartalmaz, közülük 15 az óvodás és 18 az iskolás gyermekek vizsgálatára szolgál. A tesztfelvétel sorrendjét minden esetben a vizsgált gyermek életkorához, pszichés állapotához és kooperációs készségéhez szükséges igazítani. Ez azt jelenti, hogy az egyes tesztek a gyermek szempontjából kellőképpen változatosan következhetnek egymás után, így nem idézünk elő sem homonim gátlást, sem fáradást, sem „unalmat”;

A GMP diagnosztika felépítése:

Beszédhallás vizsgálat

-

Beszédészlelés vizsgálatok (mondat- és szóazonosítás zajban, gyorsított és természetes mondatok azonosítása)

-

Vizuális észlelés vizsgálata

-

Rövid idejű verbális és vizuális memória vizsgálata

-

Szeriális észlelés vizsgálata

-

Szótalálás vizsgálata

-

Szövegértés vizsgálata

-

Kézdominancia vizsgálata

-

Beszédészlelésének vizsgálata

-

Szintetizálási működés vizsgálata

-

Mondatértés vizsgálata

- Beszédhang-differenciálás vizsgálata

- Transzformációs észlelés vizsgálata

- Lateralizáció vizsgálata

- Nem beszélő, illetve megkésett beszédfejlődésű gyermek vizsgálata

A tesztelési idő óvodásoknál átlagosan 30-35 perc, iskolásoknál 35-40 perc. Ezek az időtartamok relatíve rövidek, mégis elegendők ahhoz, hogy a gyermek beszédfeldolgozása jól megismerhető legyen. Elkerülhető azonban az, hogy a gyermek elfáradjon, s emiatt nem a valós teljesítményt kapjuk, hanem valami fáradtsági szintet. A diagnosztika tehát ebben az értelemben is igen megbízható.

Vizsgálatvezető: Bartuschké Mónika, GMP-GOH terapeuta (06 20/361-2929)